

Munkaidő- csökkentés a vasiparban

A Vasasszakszervezet elnöksége pénteken ülést tartott és a többi között a munkaidő-csökkentésről tárgyalt. A heti 44 órás munkaidőt eddig a KGM dolgozóinak több mint felére, 237 000 emberre terjesztették ki. Azok a vállalatok, amelyeknél január 1-én kísérletképpen vezették be a csökkentett munkaidőt, nagyobb mértékben növelték a termelékenységet, mint a többi üzem, a termelés növekedését 86 százalékban a termelékenység javításával érték el, a KGM átlagos 63 százalékkal szemben.

Egész sor újabb vállalat felkészült arra, hogy 1969 első felében bevezesse a csökkentett munkaidőt, ezt az igényt azonban nem minden esetben lehet figyelembe venni. A vállalatok terve szerint 1969 első felében további 180 000 dolgozóra terjesztenék ki a vasiparban a 44 órás munkahetet, különböző közigazgatási és egyéb megfontolások alapján azonban valószínűleg csak 140 000 újabb vasipari dolgozó térhet át a csökkentett munkaidőre a jövő év első felében. A kedvezményt 1969 második felében, majd 1970-ben tovább bővítik.

Színjátszósdi

A könnyedre hangszerelt cím ezúttal tényleg a nap mint nap játszódó korosztályára vonatkozik. Magyarán: azokra a kisiskolásokra, akiket szinte első osztályos koruktól végső bizonyítványuk kézbe vevéséig végigkísér az általános iskolák hétköznapijait oly gyakran ünnepipé tévő színjátszás.

Érvekre nincs szükség! Minden volt diák és minden ma „gyakorló” szülő jól tudja, hogy alsóbb fokú oktatási intézményeink életéhez úgy hozzá tartoznak a különféle műsoros estek, mint a tanrendhez a heti két tornaóra.

Jó is, hogy így van! Kellenek ezek a szereplési lehetőségek, s nemcsak azért, mert a szülőknak alkalmat teremtenek, hogy gyermekeiket a közfigyelem reflektorával fényessé tett pódiumon lássák, de még inkább azért, hogy kellő izléssel és kellő biztonsággal produkálhassák magukat a fellépésre kijelölt gyerekek. Számot adhassanak a szép magyar beszéd elsajátításáról, s bemutatthassák fentebb emlegetett tornaórákon szepre esizolt, mutatóra „szepesített” mozgáskultúrájukat.

Kellenek ezek a szereplési lehetőségek, de az ilyen — tiszta szándékkal, mértékartással megteremtett — szereplési lehetőségek kellenek. S nem a zenés-táncos-

jelmezes iskolai szuperprodukciók!

A napokban tanácskoztott Szegeden a Csongrád megyei Népművelési Tanácsadó színjátszó szakbizottsága. Annak szakértő tagjai panaszkodtak róla, hogy — hiába minden csendesítés, óvatosságra intés! — csak nehezen akarnak leigagadni ezek az iskolai műsorok. Ahogy már hosszú évek óta, úgy most is jónéhány helyen szerveznek a tanulók és tanáraik erejét egyaránt meghaladó „monstre” programokat. Olyan bemutatókat, amelyek miatt az iskolai munka hetekre leáll, s amelyek minden egyéb oktatási-nevelési tevénytől háttérbe szorítanak. Példaként hatalmas erőket lekötő előadásokat említhetnénk. A túlluháskák tucatjait felvonultató „tündérvígákokat” többek között, amelyek nemcsak hogy igen hosszú felkészülés után állnak — úgy ahogy — össze, de még tetemes ruhaszámlák kifizetésére is kényserítik a szülőket...

Könnyű tehát a következtetés: hagyjanak fel az iskolák a mindenképpen megerőltető előadás-óriásokkal. Játsszanak helyettük mást!

Hogy mit? Erre is kész válaszunk van a kérdés szakértőinek: játszanak olyan mesefeldolgozásokat, amelyek kevesebb „erőbedobással” is színpadra állíthatók. Igen, ezek a kevés szereplős, nagy kiadásokra nem kényszerítő mesefeldolgozások valók a gyerekeknek. Ezek szellemükben is közel állnak hozzájuk, s szövegük sem okoz — mint az idősebbeknek írott mondatok — megerőltető „nyelvtörést”. Ide illő jó példaként hadd említsük meg a szegedi Üttörőház újjászervezett gyermekszínházát, amely — igen helyesen — Móra Ferenc műveinek dramatizált változatát mutatja most be sorozatban...

Nem lehet közömbös, hogy milyen „bázisról” indul el a jövő színházlátogatóinak nevelése, hogy mi az a meghatározó élmény, amely a kicsi lelkeket először keríti hatalmába. Nem jó az, ha a rájuk testált, megerőltető feladatok miatt idő előtt kényszerülnek idősebbeké válni a jövőben felnőttek...

Akác László

Buszok a vidéki városoknak

Szeged is kap új kocsikat

A vidéki városok utasai is panaszkodnak: zsúfoltak a helyi autóbuszok. Panaszoknak még ott is, ahol helyi közlekedésnek másfél-két évtizede még híre-hamva sem volt. Túlterheltek a vidéki nagyvárosok környékén s a falvak között közlekedő járatok is. Az Autóközlekedési Tröszt az idén összesen 580 különböző típusú Ikarus-autóbust kap, ebből 400-at már le is szállított a gyár. Az

új kocsik forgalomba helyezésével azonban egyelőre még nem jár több autóbusz az országban, mint a múlt év hasonló időszakában, az új autóbuszokat ugyanis a ki-selejtezett járművek pótlására állították be.

A napokban fut ki a gyárból 80 Ikarus-66-os típus, nagy befogadóképességű kocsik, ezek már könnyitenek a forgalmi nehézségeken. Ezek ugyanis a vidéki városokban

a járatokat sűrítik. Több vidéki város kap egy-két kocsit, különösen javul a helyi forgalom Kecskeméten, Székesfehérvárott, Veszpremben, Tatabányán, Szegeden és Szekszárdon.

December végén kapja meg az Autóközlekedési Tröszt a további 100 Ikarus-630-as típusú járművet, amelyek Pest és a vidéki városok környékére kerülnek, zömmel járatúritésekre. (MTI)

Gázlók a Dunán

Rossz hajózási viszonyok

A Duna felső és középső szakaszán leapadt a víz, s már két hete nem kapott lényeges utánpótlást a folyó. Ausztriában és a közös magyar-csehszlovák szakaszon három-három, Paks közelében pedig egy gázló keletkezett. Általában 180-200 centiméter között ingadozik a Duna vízszintje. A péntek reggel jelzett 202 centiméteres vízszint sem marad tartós, szombatra ugyanis 7, vasárnapra pedig további 5 centiméteres apadás várnak. Jóval kedvezőbb a folyó vízellátása a magyar-jugoszláv határtól a fekete-tengeri torkolatig.

A MAHART-nak késő őszi időben is bőségesen akad szállítanivalója, például Linzről nagy mennyiségben hoznak műtrágyát a magyar dunai kikötőkbe, folyamatosan érkezik vasérc Dunaújvárosba stb. De — sajnos — a rakterületüket, legalábbis a Duna felső szakaszán — nem lehet teljesen kihasználni. A gázlók miatt éjszaka sem járhatnak a rossz hajózási viszonyok miatt, az alacsony vízállás mellett ugyanis szinte minden éjjel jelentkezik a hajósok másik nagy ellensége, a köd. (MTI)

Arany- és ezüstérmek

Pénteken a Mezőgazdasági Múzeumban dr. Gergely István mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes ünnepélyesen kiosztotta az idei, Kecskeméten megrendezett XI. Országos Borverseny díjait. A bírálóbizottság 129 arany- és 330 ezüstérmét ítélte oda a benevezett csaknem 800 borféle legjobbainak. Dr. Gergely István bejelentette: 1969-ben Budapesten nemzetközi borversenyt rendeznek.

Olaj van — hol a hordó?

A Szeged környéki községekben is mind többen használják — a fa- és szénfűtéses kályhák, tűzhelyek mellett — egy sokkal higiénikusabb tüzelési eszközt, az olajfűtési kályhát. Növekszik azoknak a falusi háztartásoknak a száma is, amelyekben egyáltalán nem tüzelnek fával, szénrel; tért hódít a propán-bután gázzal való fűtés. Nincs kielégítően megoldva azonban a gázpalackok cseréje a falvakban. Mindenütt cseretelepekre lenne szükség. Ehelyett, átmeneti megoldásként, úgynevezett túrájáratokkal viszik hetenként kétszer is például a Móraalmi Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezethez tartozó községekbe a palackokat. A semminél ez a megoldás is jobb, a jövő azonban mégis a cseretelepeké.

Több panasz hangzott el azonban mostanában arra, hogy fűtési gázolajból az ellátás nem mindenütt zavartalan. Például Ruzsán Berki Imre, a község iparcikkboltjának vezetője arról tájékoztatott bennünket, hogy nincs elegendő tárolóedényük. Pusztamérgesről ugyan kaptak négy hordót olajjal azal, hogy majd leszámolazzák. A boltvezető a hordókat is eladta az olajjal együtt, s így nem maradt tárolóedénye. A problémán úgy segítettek, hogy bekérték a lakosságtól a saját hordóikat. Újabb olajszállítmányt kapott ugyan az üzlet, de az ellátás változatlanul akadózik. Nagy tárolóedényeket kellene bérelni, vagy csináltatni, hiszen az ÁFOR egyszerűen nagy tételben szállít olajat tartálykocsijaival.

Bauda István, a Móraalmi Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet áruforgalmi osztályának vezetője arról tájékoztatott, hogy ők 7200 liter olajat át tudnak venni egyszerre az ÁFOR-tól. Most is elégséges a készletük Móraalmalon. A gázolaj-ellátásban ha akad valami probléma, az csak átmeneti volt, a késedelmes szállítás okozta.

Kovács László, a Kisteleki Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet áruforgalmi osztályának helyettes vezetője viszont úgy tájékoztatott, hogy eddig még nem foglalkoztak gázolaj-árúsítással a hozzájuk tartozó községekben, Pusztaszé-

fen, Csengelén, Sövényházán, Balástyán. Ilyen igény még nem érkezett hozzájuk. Ettől eltekintve már tárgyaltak az ÁFOR-ral, hogy a feltételek kidolgozzák és ki tudják majd elégíteni a jövőben jelentkező igényeket. Nyilvánvalóan ez esetben is elsődlegesen a tárolóedények beszerzése a fontos.

Csapó Béla, az ÁFOR szegedi kirendeltségének vezetője szerint az igényeknek megfelelően rendelkeznek 200 literes hordókkal, amelyeket minimális díj ellenében kölcsönözhetnek a falusi boltoknak. Aki időben kért tőlük hordót a fűtési szezon megkezdése előtt, azok azt meg is kapták. Móraalmalon például 40 darab 200 literes hordó áll a gázolaj fogadására, tárolására.

L. F.

50 Történelmi emlékeztető

1918. november 30.: Az Ifjúmunkások Országos Szövetsége november 30-án délután 5 órakor tartotta alakuló közgyűlését. A régi képviselőház gyűlésterme és a karzat roskadásig megtelt. Az Ifjúmunkás szerkesztősége nevében Révész Mihály üdvözölte a megjelenőket. A közgyűlés kegyelettel emlékezett meg Specht ifjúmunkásról, aki a forradalom szolgálatában esett el.

1918. december 2.: A KMP agitátortanfolyamot indít a régi képviselőházban.

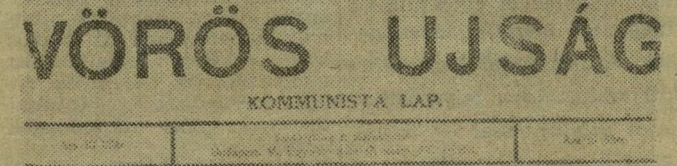
1918. december 7.: Megjelenik a Vörös Újság, a kommunista lapja.

1918. december 12.: A budapesti helyőrség katonáinak tüntetése a hadügyminiszter ellen. Kun Béla ki-mondja a proletárdiktatúra szükségességét.

1918. december 13.: Felvállalják a kommunista agrárprogramját.

Plakát a polgári demokratikus forradalom győzelme utáni időből

A Vörös Újság fejléce

Tanári diploma és katonai rang

Kitűnően felszerelt főiskolák

Az Elnöki Tanács rendelete tavaly szeptember 1-től a tisztképző tanintézeteket katonai felsőoktatási intézményekké, főiskolákká nyilvánította. A katonai tudományoknak, technikának és a széleskörű általános műveltség megszerzésének jegyében a Zalka Máté és a Kossuth Lajos katonai főiskola és a Kilián György repülőműszaki tiszti főiskola képzési a néphadsereg tisztjeit. A három főiskolán a tanulmányi idő egyaránt négy év, s a hallgatókat az államvizsga után előmenetelüknek megfelelően és rendfokozattal avatják tisztekké. Ezzel együtt a hallgatók az államvizsga után különféle szakokra érvényes tanári diplomát kapnak.

A katonai főiskolák életre-hívását a fejlődés és a vele növekvő követelmények szükségesszerűen indokolták. Néphadseregünkben, a határőrségnél a korszerű, ténylegesen világszínvonalon álló bonyolult, tudományos, technikai eszközök kezelése, alkalmazása magasfokú képzettséget kíván, elsősorban a tisztektől, akik különféle parancsnoki posztokat töltenek be. A katonai főiskolák, — amelyeknek kitűnően felszerelték a tanszékeik is — jól teljesítik ezt a feladatukat is. Az iskolák szakmai munkája a „polgári tudományon”, annak legújabb eredményein alapul. De nem egyszerűen csak szakembereket képeznek, hanem széles körű, általános műveltséget is nyújtanak a hallgatóknak. Az oktató-nevelő munkában egységet vezetni felelősséggel és ugyanakkor társadalmi elismeréssel jár. Azok, akik a katonai főiskolákon tanulhatnak, s négy évi kemény munka, sok tanulás, után diplomát, katonai rangot kapnak, nehéz, ám igen becsült hivatást választanak. Szocialista hazánkra örökösök földön, vízen és a levegőben.

M. S.

Tájékoztatók a tiszti pályáról

A jelentkezések a katonai főiskolákra a Csongrád megyei, szegedi végzős középiskolások köréből megkezdődtek. A megye városainak középiskolásai számára már eddig is több tájékoztatót tartottak a katonai főiskolák és a Csongrád megyei kiegészítő parancsnokság képviselői.

Tegnap, pénteken délután Szegeden, a megyei tanács-háza nagytermében a Tiszaparti gimnázium és a Gépipari Technikum hallgatói számára nyújtott tájékozta-

tást a tiszti pályáról, a felvétel körülményeiről Horváth Dezső mérnök-alezredes, a Zalka Máté katonai főiskola képviselője

A végzős középiskolások a katonai főiskolákra a középiskolák igazgatóinál jelentkezhetnek. A már érettségizettek felvételüket az iskolákra a Csongrád megyei kiegészítő parancsnokságon (Szeged, Széchenyi tér 6.) kérhetik.

A jelentkezési határidő: 1969. január 15.